

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ και Πρόγραμμα

Διαδικτυακής Ημερίδας

Τεχνικά έργα στον Ερασίνο Βραυρώνας
και ανάγκη σύγχρονων μεθόδων αντιπλημμυρικής
προστασίας με σεβασμό στο φυσικό και πολιτιστικό τοπίο

Τρίτη 5.4.2022 | 18:00 – 21:00

Σύνδεσμος εγγραφής: https://us06web.zoom.us/webinar/register/WN_4PhLfWk3SLK1YIsWCMeyJw

Το πλαίσιο | Η Συγκυρία

Στη χώρα μας, η αντιμετώπιση ρεμάτων και ποταμών -είτε πρόκειται για καθαρισμό, είτε για οριοθέτηση, είτε για διευθέτηση, αναπτύσσεται στο πεδίο της αναχρονιστικής πεποίθησης ότι η προστασία της **φυσικότητας** τους είναι δευτερεύον ζήτημα, το οποίο μάλιστα βρίσκεται σε σύγκρουση με το πρόβλημα της **υδραυλικής ασφάλειας**. Η εσφαλμένη αυτή πεποίθηση, που ενέπνευσε για δεκαετίες τις πολιτικές αντιμετώπισης του **πλημμυρικού κινδύνου** με τεχνικά έργα και παρεμβάσεις που έχουν καταστροφικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συνεχίζει να «ανθεί» και να καθοδηγεί τις τεχνικές υπηρεσίες, κρατικές και αυτοδιοικητικές, σε πρακτικές έργων εγκλιβωτισμού, διεθνώς κατακριτέες και ξεπερασμένες. Αγνοούνται συνειδητά πλήθος κοινοτικών οδηγιών, συστάσεων, η πολυετής προώθηση των Πράσινων Υποδομών αλλά και η διεθνής πρακτική αναφορικά με τη σπουδαιότητα της συμβολής των **φυσικών συστημάτων – βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων** στην αναχαίτηση του **πλημμυρικού κινδύνου** και εν κατακλείδι στην προσαρμογή στην **κλιματική αλλαγή**.

Την εποχή που η «**Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Βιοποικιλότητα με Ορίζοντα το 2030**» ορίζεται ως θεμέλιο της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας** και καλεί στην «**εφαρμογή και επιβολή του νομικού πλαισίου της ΕΕ για τα ύδατα και τη φύση με την αποκατάσταση σε κατάσταση ελεύθερης ροής, μέσω της άρσης των φραγμών και της αποκατάστασης των πλημμυροπεδιάδων, τουλάχιστον**

25.000 χλμ. ποταμών σε όλα τα κράτη μέλη», με στόχο την προστασία της φύσης και την αναστροφή της υποβάθμισης των **οικοσυστημάτων**, η ελληνική πολιτεία προχωρά ανεύθυνα στην ουσιαστική καταστροφή του **Ερασίνου** ποταμού στην περιοχή της **Βραυρώνας**, ενός ακόμη σημαντικότερου αττικού υγρότοπου.

Πρόκειται για ένα μεγάλο αντιπλημμυρικό έργο, σε μήκος κοίτης περίπου 10 χιλιομέτρων, του οποίου η ευρύτερη περιοχή είναι χαρακτηρισμένη ήδη από το 2003, αλλά και με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας του 2014, ως Αττικό Πάρκο, δηλαδή ζώνη ανάδειξης και προστασίας του αγροτικού αττικού τοπίου της πεδιάδας των Μεσογείων. Το μεγαλύτερο τμήμα του έργου βρίσκεται εντός περιοχής του δικτύου **Natura 2000** και **Υγροτόπων Α΄ Προτεραιότητας** της **Αττικής**, με το υδατόρεμα του **Ερασίνου** στο επίκεντρό τους. Η περιοχή του έργου είναι διάσπαρτη από αρχαιολογικά ευρήματα, με προεξάρχοντα τον ναό της **Βραυρωνίας Αρτέμιδας** και τον μεσαιωνικό **Πύργο της Βραυρώνας**. Σε δύο τμήματα του υδατορέματος –στο έλος της εκβολής και σε τμήμα του άνω ρου– διαβιούν μεταξύ άλλων **χέλια** και το περίφημο **αττικόψαρο** (*Pelagius marathonicus*), ενδημικό είδος, προστατευόμενο τόσο από την εθνική όσο και από την κοινοτική νομοθεσία. Το έργο έχει ήδη ξεκινήσει και τα σκαπτικά μηχανήματα είναι έτοιμα να εξαφανίσουν **χλωρίδα** και **πανίδα** με εκσκαφή της υφιστάμενης κοίτης σε βάθος **2-3** μέτρων, τη διεύρυνση της και την αντικατάστασή της με **λιθοπλήρωτα συρματοκιβώτια**, ακόμα και στις περιοχές με μόνιμη παρουσία **νερού** και **ιχθυοπανίδας**.

Οι φορείς που συνδιοργανώνουν την Ημερίδα έχουν παλαιότερα αλλά και πρόσφατα απευθυνθεί προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΕΝ) με το αίτημα να παρέμβει -στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του- και να σταματήσει το καταστροφικό έργο επειδή η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση που πρέπει να εκπονούνται σε περιοχές του δικτύου Natura 2000, έχουν βασιστεί σε ελλιπή στοιχεία ως προς τον οικότοπο, αλλά και σε εσφαλμένα στοιχεία ως προς τα χωροταξικά δεδομένα της ευρύτερης περιοχής. Επίσης, παρότι το έργο χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, δεν έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για τον καθορισμό των κατάλληλων στόχων και μέτρων διατήρησης σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της Ευρώπης (άρθ.4, παρ. 4, και άρθ. 6 παρ.1) για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, θέμα για το οποίο υπάρχει αρνητική κρίση για τη χώρα μας από το ευρωπαϊκό δικαστήριο.

Σκοπός – Στόχοι

Η ημερίδα έχει δύο σκέλη, ένα αποκλειστικά για το συγκεκριμένο έργο του Ερασίνου και ένα δεύτερο γενικότερο για τη διαχείριση των ρεμάτων στη χώρα μας και σκοπεύει σε:

- ενεργοποίηση του ΥΠΕΝ ώστε να ελέγξει τη (μη) συμβατότητα του έργου με τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις της χώρας και την ελληνική νομοθεσία και να παρέμβει εγκαίρως για την τροποποίηση του, βάσει και των νεωτέρων επιστημονικών ερευνών και στοιχείων
- ενημέρωση της κοινής γνώμης για την ανάδειξη των καταστροφικών συνεπειών του έργου για το περιβάλλον και το τοπίο της Αττικής, για το οποίο δεν υπάρχει τεκμηρίωση της αναγκαιότητας με αυτή τη μορφή
- συνέχιση μιας δημιουργικής συνεργασίας με την αρχαιολογική υπηρεσία, ώστε να αναδειχθεί η σημασία της προστασίας των αρχαιοτήτων μαζί με το τοπίο που τις αγκαλιάζει και τις αναδεικνύει
- παρουσίαση σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης της αντιπλημμυρικής προστασίας, σε μια προσπάθεια επηρεασμού του ΥΠΟΜΕΔΙ για αλλαγή νοοτροπίας και εφαρμογή νέων τεχνικών προδιαγραφών φιλικών προς το περιβάλλον για τη διευθέτηση των ρεμάτων
- ανάδειξη της θεσμικής διαδικασίας «οριοθέτησης των ρεμάτων» ως τη βάση αλλαγής νοοτροπίας στην ανωτέρω κατεύθυνση.

© Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία

Πρόγραμμα Διαδικτυακής Ημερίδας

Συντονισμός: *Μάρω Ευαγγελίδου, Πρόεδρος Συμβουλίου Θεσμικού Πλαισίου ΕΛΛΕΤ*

18.00 - 18:10 Έναρξη – Χαιρετισμοί:

Λυδία Καρρά, Πρόεδρος ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Εκπρόσωπος Ελληνικής ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗΣ Εταιρείας

Χριστίνα Φίλιππα, Πρόεδρος του Συλλόγου Πολίτες υπέρ των ρεμάτων ΡΟΗ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: Ο Ερασίνοσ στη Βραυρώνα και το καταστροφικό αντιπλημμυρικό έργο

18:10 - 18:20 Ο χαρακτήρας και το θεσμικό καθεστώς του ποταμού Ερασίνου και του υγροτόπου Βραυρώνας
Ιουλία Δρούγα Αρχιτέκτων Πολεοδόμος, Νίκος Στάππας Γεωλόγος & Μηχανικός Περιβάλλοντος, Σταμάτης Αρναούτης

18:20 - 18:30 Η ευρύτερη περιοχή Βραυρώνας, Ερασίνου στο πέρασμα του χρόνου
Σταμάτης Αρναούτης - Πρωτοβουλία για την Προστασία του Ερασίνου

18:30 - 18:40 Η αντιπλημμυρική προστασία και τα προς κατασκευή καταστροφικά έργα.
Νίκος Στάππας - Γεωλόγος & Μηχανικός Περιβάλλοντος / ΡΟΗ

18:40 - 18:50 Η σημασία του αρχαιολογικού χώρου της Βραυρώνας
Ευαγγελία Μαραγκού, Ομότιμη Καθηγήτρια Αρχαιολογίας

18:50 - 19:00 Υγρότοπος Βραυρώνας: όαση για την άγρια ζωή και τον άνθρωπο.
Ρούλα Τρίγκου, Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος MSc. / Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία

19:00 - 19:10 Το Ποτάμιο οικοσύστημα
Σταμάτης Ζόγκαρης, Δρ. Γεωγράφος – Βιολόγος / ΕΛΚΕΘΕ

19:10 - 19:20 Οι προτάσεις της κοινής ομάδας εργασίας τεσσάρων φορέων, και κλείσιμο
Μάρω Ευαγγελίδου, Αρχιτέκτων - Πολεοδόμος - Χωροτάκτης / ΕΛΛΕΤ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Η αντιπλημμυρική προστασία, η Φύση και το Τοπίο

19:25 - 19:35 Αρχαιολογικοί χώροι και τοπίο: ενιαία θεώρηση
Πέτρος Θέμελης, Ομότιμος Καθηγητής Κλασσικής Αρχαιολογίας

19:35 - 19:45 Διαχείριση ρεμάτων σε συνύπαρξη με τη φύση και όχι εναντίον της
Μαίρη Χρυσή, Δρ. Γεωλόγος / ΡΟΗ

19:45 - 19:55 Χωρικός σχεδιασμός και οριοθέτηση ρεμάτων
Μόνικα Θέμου, Πολιτικός Μηχανικός - Πολεοδόμος - Συγκοινωνιολόγος

19:55 - 20:10 Σύγχρονες αντιλήψεις για την αντιπλημμυρική προστασία

Δημήτρης Ζαρρής, Δρ. Πολιτικός Μηχανικός - MSc. Υδρολογίας / ΡΟΗ

20:10 - 20:20 Η σημασία των έργων ορεινής υδρονομίας στην αντιμετώπιση των πλημμυρών

Δημήτρης Ντινόκας, Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος

20.20- 21.00 ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΦΟΡΕΩΝ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Περιήγηση στην περιοχή του Υγροτόπου Βραυρώνας

Την Κυριακή 3 Απριλίου θα διεξαχθεί ενημερωτική περιήγηση δύο ωρών στην περιοχή, με στόχο τη γνωριμία με έναν μαγευτικό τόπο που κινδυνεύει ([Erassinos River, Attika Greece / Ποταμός Ερασίνοσ Αττικής \(02/2021\)](#))

Σημείο συνάντησης **Ώρα: 12:30**

Χώρος στάθμευσης Αρχαιολογικού Μουσείου Βραυρώνας